

W ŚRODĘ DNIA 18 MARCA 1867.

Z Wiednia d. 11. Marca.

J. C. K. Apostolska Mość raczył przyjąć najtąskawiej złożenie urzędu rządowego radcy i kapitana Pragi, przez Hrabiego Jana Prokopa Hrtmanna de Kl rstein, a na jego miejsce mianować Kapitanem miasta Pragi, Hrabiego Franciszka Antoniego Kollowrat Liebsteińskiego, aktualnego C. K. szambelana i rządowego radcę.

Królewsko - Węgierskiej Stadhalteryi Sekretarza, Mateusza Nuray, raczył J. C. K. Mość mianować najtąskawiej radcą stadhalteryi, a Kanonika Presburskiej kapituły, Piotra Urmenyi, dyrektorem seminarium Wiedeńskiego.

Daley raczył J. C. K. Mość przez postawienie na pensyi Król. Węgierskiego nadwornej kamery Radcę, Józefa Szent Galy, wakujący urząd kameralnego administratora w Marmorskim komitacie udzielić najtąskawiej dotychczasowemu Sekretarzowi nadwornej kamery, Franciszkowi Stipsits, z tytułem nadwornego kamery radcy.

C. K. ekonomiczno - patryotyczne towarzystwo w Czechach mianowało korespondującym członkiem swoim Doktora prawa Franci-

szka Kawalera Dietrich, właściciela dóbr ziemskich w Morawii i członka C. K. Morawskiego towarzystwa rolniczego, przez wzgląd na jego użyteczne prace w przedmiocie rolnictwa.

Od granic Tureckich d. 20. Lutego.

Ambassador W. Brytanii, Lord Arbutnot, opuścił Konstantynopol na fregacie Eudemon, którą mu Admirał Louis przystał, lecz znajduje się jeszcze na wysokości Tenedos, skąd utrzymuje jeszcze dyplomatyczną korespondencyą z Kapudan - baszą.

Ojciec Xcia Ipsilantego, 80 letni starzec, i tłumacz niegdys̄ wysokiej Porty, został w Konstantynopolu stracony.

Ajan Ruszczuka Mustafa Bairaktar, wyniesiony został na rządę Silistryi w stopniu trzey buńczucnego baszy. Kadri aga, znany zrozbojow w Rumelii i Bulgaryi, złączył się z nim, a dowódzca w Braila oświadczył się za Roslyanami.

Xzę Włski, Ipsilanty, utworzył sobie gwardyą z piechoty i buzarow, składającą się z Arnantow i Wołochow.

Jenerał Michelson znajduje się z większą częścią swej jeneralności w Bukarescie, gdzie

stoją załogą Sybirski gransdyerow regiment, dragoniia Rechbindera i huzary Kutuzowa. Przednia jego straż pod Jenerałem Miloradowich opasała w kulka pułkow Kozackich i Kalmuckich twierdzę Dziurdzewę nad Dunajem. Z resztą rozłożona jest Rossyjska siła między Bukarestem, Galaczem i Buseo. Jenerał porucznik Mageudorf opasał z oddzielnym korpusem Jsmail. — W Moldawii stoją także znaczne woysk oddziały. — Na lewym brzegu Dunaju nie pokazała się jeszcze żadna zbroya siła Turecka.

Z Londynu d 15. Lutego.

Król Pruski zawarł z naszym dworem pokoy; zrzekł się Hanoweru, a zato mu oddajemy zabrane okręty.

Nad brzegi bardzo wiele idzie woyska, które wsiadac będzie na okręty.

Pewną już jest rzeczą, iż rząd nasz nie przedsięwzemie przeciw wyrokowi Francuzkiego rządu, głaszającego nasze kraie w zamknięciu, żadnych ostrych i gwałtownych krokow, ponieważ te szkodzilyby przynajmniej w części Anglii.

Z Hagi d 21. Lutego.

Liczba nowych sztandarow i chorągwi, które Król w tych dniach rozdał, wynosi 32. Są białe kitaykowe z czerwonymi i niebieskimi oblankami; na jednej stronie znajdują się Jew z koroną, a na drugiej napis: "Król batalionowi lub szwadronowi.", Morskich bander dla liniowych okrętow i fregat rozdał Król 14.

Rozdawając Król na d. 17 t. m. nowe te chorągwie i bandery, miał do woysk następującą przemowę:

"Officerowie i Żnierze! Wasi przodkowie posunęli chwałę chorągwi oyczyzny i bander aż nakoniec świata; walczyli długo za swoje bezpieczeństwo i niepodległość. Wy

dzis cieszycie się owocem ich prac, będąc świadkami ułtalenia politycznego bytu Hollandyi i utwierdzenia iey rządu. Poprzyjęgniecie więc przy odbieraniu Hollenderskich chorągwi i bander, że gdziekolwiek powoła was służba oyczyzny, zowse ich chwałę utrzymacie.,

Pomiędzy wielkokrzyżowemi Hollenderskiego orderu znajduią się koronni urzędnicy, marszałkowie, a między temi Jenerał Daendels, który jest mianowany jenerałnym rządcą posiadłości Indyjskich, i w krótcie tam się uda, jenerałowie pułkownicy, a mianowicie znajdujący się w Bremie Jenerał Dumonceau, tudzież bywszy W. Pensyonista Schimelennink, Minirowie stanu van der Goes i Verhuel, Admirałowie de Winter i van Kinsbergen.

D. 17 data Królowa wielki bal, na którym tańcowała tylko z kawalerami nowego orderu, i otworzyła go tańcem z Marszałkiem de Winter.

Król Jegomość mianował Jenerała porucznika Bonhomme Jenerałem pułkownikiem jazdy, Kontraadmiralów Hrtling i Kikkert wiceadmiralami, Kapitanow morskich Lemmers, Verdoren i Buiskes kontraadmiralami, a ostatniego procz tego swoim adjutantem.

Wiceadmiral Jan Sels, który na uroczystość rozdawania orderu tu zjechał, dla odebrania go z rąk Królewskich, umarł d. 15 t. m. w 64 roku życia.

Przejeżdżający tedy goniec od Wysokiej Perry do Londynu, Grak nazwiskiem Alexandrach, wyił d. w zaleznym domu Frankfortskim, a d. 16 udał się w dalszą drogę do Londynu.

Wiadomości Woienne.

Petersburgska gazeta dworska pod d. 9

Łutego zawiera w sobie następujące urzędowe rapporta:

"Od naczelnego Jenerała Barona Benig-sena nadeszły jeszcze w tych dniach zgłowney kwatery Bischoffstein dalsze pod d. 23 Stycznia doniesienia oasztych potyczkach, a mianowicie na d. 23 Grudnia pod wsią Czernowa pod dowództwem Jenerała porucznika Hrabi Ostermanna, d. 25 i 26 pod Gołyminem pod dowództwem Jenerała porucznika Xcia Galiczyna, i tychże dni w okolicach Łopacina pod dowództwem Jenerała majora Hrabi Pablena.

Potyczka d. 23 Grudnia.

Gdy Jenerał porucznik Hrabi Ostermann idąc wzduż Narwi w oczach na drugę stronę tej rzeki będącego nieprzyziaciela do Nafielska, które było nieyscem zebrania się jego dywizyi, poststrzegł, iż nieprzyziaciel między wsiemi Czernowa i Pomiechow, gdzie w kra w Narwę pada, zabiera się do przeprowadzenia, i brzeg z tej strony rzeki był kilku baterjami utwierdzony, postanowił zatem, dla dania czasu powierzoney jego rozkazom dywizyi do zebrania się w Nafielsku, bronić tego stanowiska i ile możności opierać się przeprowadzie nieprzyziaciela. Na ten koniec zaprowadzone zostały dwie baterje przeciw Pomiechowskiemu mostowi, dwie inne na otwartem miejscu na przeciwko przewozu pod Czernową; postawił przy nim 5 batalionow strzelcow i 2 bataliony muszkieterow, i przez tego rozkaz Jenerał Ostermann, aby na pierwszy znak przybyły im na pomoc 2 bataliony z Nafielska, a 1 z Arechowy. Tego samego dnia jeszcze o godzinie 5 po południu zaczął nieprzyziaciel z wszystkich swoich baterji potężnie ognia dawać, na który dwie nasze nad przewozem baterje odpowiadały. Strzelanie trwało aż do ciemney nocy, o którym czasie

zaczął nieprzyziaciel w wszystkich nieyscach przewozić się na barkach, łodziach, pramach i tratwach. Sześć kompanij strzelcow pod dowództwem Pułkownikow Bisrom i Frolow bronily mężnie przeprawy nieprzyziacielowi; ale że to uskutecznił pod zastoną baterji, przeto Jenerał Ostermann przymuszony był kazac się kompaniom strzelcow cofnąć i uszykował je na przodzie pod zastoną swych baterji. Tu postąpił nieprzyziaciel kolumnami tak przeciw baterji przed Czernową, jako też przeciw baterji po prawey stronie będący, ale tak dobrze był kartaczami przywitany, iż cofnął się śpieszno; strzelcy ścigali go aż do brzegu i zniszczyli jego zamiar. W pół godziny zmocniwszy się przynuscił nieprzyziaciel powtorny atak do wszystkich naszych baterji; lecz i tu został z wyższej baterji od Rosłowskiego batalionu wyparty. Spodzielając się Jenerał Ostermann trzeciego ataku i nie widząc podobieństwa, aby można Pomiechowski przewoz utrzymać, rozkazał zatem Jenerałowi Koshinowi opuścić go i stanąć na otwartem miejscu w środku, a na jego miejsce posłał tam 4 działa konney artylerji i batalion strzelcow; w tymże czasie przybył tam Petersburski granadyerow regiment pod dowództwem Majora Moszyńskiego. Zaledwo Jenerał Ostermann w tym sposobie stanowisko swoje odmienił, gdy nieprzyziaciel z wielką siłą uderzył na wszystkie nasze miejsca; wszędzie atoli został ze stratą odparty, z pod Pomiechowa tylko musiał się nasze działa i strzelcy cokolwiek cofnąć, ale w krótcie gdy nadeszedł batalion Moszyńskiego, został i tu nieprzyziaciel odparty. Potyczka trwała iuz 3 godzin, i Jenerał Ostermann wnosząc z 3 przypuszczanych szturmow i rzetelnego ognia na lewym brzegu Narwi, że siła nieprzyziacielska się pomnaża, zaczął się do Czernowy cofać i wy-

stał przodem ku Nafelskowi batteryowe działą, a miejsce ich zastępowały regimentowe i konney artyleryi, które pod zastoną wszystkich batalionow czwarty nieprzyacielski atak wytrzymały, który trzy poprzedniczem wyrownywał. Nakoniec uciszyło się wszystko. Znurzony nieprzyaciel dał czas naszemu oddziałowi do zebrania się za Czarnewą. „

(Reszta potem.)

Oto są 56, 57 i 58 dzienniki armii Francuzkiej:

Przedziśnięty szósty dziennik wielkiej armii Francuzkiej. W Arensdorf d. 5 Lutego.

„Przednia straż wojska Rossyjskiego zwyciężona w bitwie pod Mohrungen i do nieładu przywiedziona, cofnęła się do Liebstadt, lecz w 3 dni potem, to jest 27 Stycznia, połączyły się z nią niektóre oddziały Rossyjskie, i razem ruszyły w celu przeniesienia teatru wojny nad niższą Wisłę. Korpus Jenerała Ellena, który pośpieszył z Moldawii, gdzie z razu do działania przeciwko Turkom był przeznaczony, i kilka regimentow, które były w Rossyi, a potem z najszybszych okolic tego tak rozległego państwa wyszły, połączyły się z tym korpusem. — Rozkazował Cesarz Xciu Ponte-Corvo, ażeby się cofnęła, i wabiąc nieprzyaciela ku niższej Wisłę, ułatwiał zaczepne jego działania. — Piąty korpus, którym Jenerał Savary dla słabości Marszałka Lannes dowodził, zebrał się dnia 31go Stycznia w Broku, w celu uważania Jenerała Ellena, stojącego powyżey Bugu. — Trzeci korpus zebrał się w Myszycu, czwarty w Willenbergu, szósty w Gilgenburgu, a siódmy w Neidenburgu. — Wyjechał Cesarz Jmć z Warszawy, i d. 31 wieczorem stanął w Willenbergu, dokąd się W. Xzę Bergski udał dwoma dniami pierwej z całą swoją jazdą. — Xzę Ponte-Corvo ustępował powoli

z Osterode i Lobau ku Strazburgowi. — Marszałek Lefebvre zebrał dziśnięty korpus w Toruniu, w celu bronienia tego miasta i lewego brzegu Wisły. D. 1 Lutego puszczonego się w drogę i w Passenheim napoikano przednią straż nieprzyacielską, która posunawszy się już ku Willenbergowi, zaczęła działać chciała. Uderzył na nią W. Xzę Bergski z rozmaitemi kolumnami jazdy, i dostał się do miasta. — Korpus Marszałka Davoult był w Ortelsburgu. W. Xzę Bergski udał się d. 2 z korpusem Marszałka Soult do Allenstein. Korpus Marszałka Davoult poszedł ku Wartenburgowi, a korpusy Marszałkow Augereau i Ney przybyły d. 3 do Allenstein. — Widząc wojsko nieprzyacielskie, iż jest otoczonem na lewym skrzydle, i odpartem za Wisłę, którą przeć chciało, cofnęło się jak najszybciej i d. 3 z rana stanęło w szyku do bitwy; lewe jego skrzydło opierało się o wieś Mandtken, a środek o Tonkorwo, które gościniec z Liebstadt zastaniano.

Potyczka pod Bergfried.

Udał się Cesarz do wsi Gatkendorf, i uszykował wojsko do bitwy; korpus Marszałka Ney stanął na lewym skrzydle; korpus Marszałka Augereau, w środku, a korpus Marszałka Soult na prawym skrzydle; gwardya zaś Cesarzowska była w odwododzie. — Rozkazał potem Cesarz Marszałkowi Soult, ażeby pociągnął do Gutstadt i opanował most przy Bergfried, końcem zwycięstwa z tyłu całego wojsku nieprzyacielskiemu; obrot ten mógł być zupełnie rozstrzygnąć bitwę, i gdyby się był udał, zginąłby nieprzyaciel bez żadnego ratunku. Marszałek Soult zalecił Jenerałowi Guyot, ażeby z lekką swoją jazdą zajął Gutstadt; zdołało tam znaczną ilość sprzętow nieprzyacielskich, i 1600 jeńców Rossyjskich zabrać. W Gutstadt były największe składy nie-

przyjacielskie. Tey samey chwili Marszałek Soult ruszył z dywizjami Jeneratów Leval i Legrand ku mostowi przy Bergfried. Spodziewając się nieprzyjaciela, iż ważne to stanowisko zastanowią odwrót lewego jego skrzydła, bronili tego mostu w 12 najlepszych swoich batalionow. Zaczęto się strzelanie z dział o godzinie 3 po południu. Czternasty regiment liniowy i 24ty lekkiej piechoty miały zaszczyt, iż najpierwey na nieprzyjaciela uderzyły, i dawną sławę swoją utrzymały. Dwa te regimenta i jeden batalion odwodowy z regimentu 28go, potrafiły same wyprzedzić nieprzyjaciela z tak korzystnego stanowiska; otworzyły sobie bagnietem drogę przez most, odparty 12 batalionow Rossyyskich, zdobyły 4 działa, i plac bitwy trupami i rannymi okryły. Regimenta 46ty i 55ty składając drugą brygadę, były w tyle, i niecierpliwie czekały rozkazu do uderzenia; lecz nieprzyjaciel zmieszany i przestraszony opuścił wszystkie swoje piękne stanowiska, co było szczęśliwą wroźbą na dzień następujący. W tymże czasie Marszałek Ney opasał las, do którego lewe skrzydło nieprzyjacielskie przypierało. Dywizya Jenerata St. Hilar zięta wieś będącą w środku, a W. Xzę Bergski z dywizją dragonii, która szwadronami stała w środku, przeszła przez las, i przechodziła się po równinie, w celu zastąpienia z przodu stanowiska naszego. W tych małych utarczkach odparto nieprzyjaciela, i zabrano mu blisko 100 jeńców. W takim stanie zaszła noc, obydwa woyska, stojące na przeciw siebie. — Czas, jak na tę porę roku, jest bardzo piękny; śnieg spadł na 3 stopy. Cięplomierz stoi na 2gim lub 3cim stopniu zimna. — D. 4 Lutego o świcie Jenerał lekkiej jazdy Lasalle przechodził równinę z huzarami swoimi, aż nagle pokazała się linia Kozachow i jazda

nieprzyjacielska, która na przeciw niego stanęła. — W. Xzę Bergski uszykował jazdę swoją w liniach, i posunął się naprzód końcem rozpoznania nieprzyjaciela. Zaczęto się strzelanie, lecz w krótcie odebrano niewątpliwą wiadomość, iż nieprzyjaciel, korzystając z ciemności nocney cofnął się, i szczególnie tylną straż zostawił, na którą z lewem i prawem skrzydłem, tudzież z środkowym korpusem uderzono, i w pośród utarczek przez 6 mil sięgano. Odparto kilkakrotnie jazdę nieprzyjacielską, lecz wzgorzystość i nierówność miejsca przeszkodziła działaniu jazdy naszej. Przednia straż Francuzka stanęła nad wieczorem w Deppen, a Cesarz Jmć nocował w Schlitt. — D. 5 o świcie ruszyło całe woysko Francuzkie. Odebrał Cesarz Jmć w Deppen wiadomość, iż jedna kolonna nieprzyjacielska nie przeprowiła się jeszcze za Allę, a tak przez lewe nasze skrzydło została odcięta, gdy tym czasem reszta woyska Rossyyskiego cofała się ciągle przez Arendsdorf i Landsberg. Zaliczył Cesarz Jmć W. Xciu Bergskiemu, tudzież Marszałkom Soult i Davoust, ażeby poszli w pogoń za nieprzyjacielem; korpusowi zaś Marszałka Ney, dywizyi lekkiej jazdy Jenerata Lasalle i dywizyi dragonii rozkazał, ażeby się przeprowiła za Allę, i na odcięty korpus nieprzyjacielski uderzyły.

Potyczka pod Waltersdorf.

Przybywszy W. Xzę Bergski na wzgórkę Waltersdorf, spotkał blisko 9 tysięcy jazdy nieprzyjacielskiej, na którą kilkakrotnie uderzył i ta się cofnęła.

Potyczka pod Deppen.

Gdy Marszałek Ney potknął się z odciętym korpusem nieprzyjacielskim, przeciwko któremu użył artyleryi, chciał nieprzyjaciel przerznąć się, lecz zadano mu śmiertelne rany, a odparty i do zupełnego ułędu

przywieziony, porzucił działa swoje. Inne dywizye tego korpusu, patrząc na los przedniej straży, cefnęły się. Do wieczora zabraliśmy kilka tysięcy jeńców i 16 dział zdobyliśmy. — Takowe poruszenia nasze przecięły powiększej części związek wojsku Rossyjskiemu. Lekka nasza jazda zabrała składy w Liebstadt i Gutstadt, tudzież znaczną część magazynów nad Allą. — Strata nasza we wszystkich tych małych potyczkach nie jest bardzo znaczna; mieliśmy bowiem blisko 100 zabitych, a 300 lub 400 rannych. Jener. Gardanne, Adjutant CesarSKI i rzędca paziów dostał mocną porażkę w pierści. Pułkownik 4go regimentu dragoni i jest ciężko ranny. Kula raniła w rękę Jenerała brygady Latour Maubourg. — Adjutant dowodzący Lauberdiere i Pułkownik 4go regimentu liniowego, zostali także rannymi.,

Pięćdziesiąty siódmy dziennik wielkiej armii Francuzkiej. W Preussisch-Eylau d. 7 Lutego.

"D. 6. z rana ruszyło wojsko w pogoń za nieprzyjacielem. W. Xzę Bergski udał się z korpusem Marszałka Soult ku Landsbergowi, korpus zaś Marszałka Davoust poszedł ku Heilsbergowi, a korpus Marszałka Ney ku Womditt, końcem niewypuszczenia korpusu nieprzyjacielskiego, który w Deppen odciąłto.

Potyczka pod Hoff.

Przybyszy W. Xzę Bergski do Glandau, spotkał tylną straż nieprzyjacielską, na którą między Glandau i Hoff uderzył. Jazda nieprzyjacielska ciągnęła w kilku liniach, a tym sposobem chciała wspierać tylną straż złożoną z 12 batalionów piechoty, i stojącą na wzgórkach Landsberg. W. Xzę Bergski poczynił rozporządzenia. Po kilkokrotnym natarciu to na lewe, to na prawe skrzydło nieprzyjaciela, który się o mały pagórek i las

opierał, dragoni i kirysferowie z dywizyi Jenerała Hupoult uderzyli mężnie na nieprzyjaciela, odparli i wycięli dwa Rossyjskie regimenta piechoty. Zabrano Pułkownikow, chorągwie, działa i większą część officerow i żołnierzy. Wojsko nieprzyjacielskie uczyniło obrot końcem wsparcia tylnej swojej straży. Nadoiagnął tym czasem Marszałek Soult, a Marszałek Augereu zajął stanowisko na lewym skrzydle i opanowano Hoff. — Zwiąc nieprzyjaciel ważność tego stanowiska, wystąpił 6 batalionów na odzyskanie tego; lecz W. Xzę Bergski rozkazał kirysferom swoim, ażeby powtórnie uderzyli; jakoż zaszli z boku nieprzyjacielowi i odparli go. Obroty te są pięknemi dziełmi wojennemi i odważnym kirysferom największy zaszczyt przynoszą. Obydwa wojska stały po części przez noc z 6 na 7 na przeciwko siebie. Nieprzyjaciel uchodził w noc. — Naz jutrz o świcie przelonia straż wojska Francuzkiego utata się w drogę, i między lasami i Eylau spotkała tylną straż nieprzyjacielską. Uderzono na kilka regimentów strzelców pieszych nieprzyjacielskich, i te po części w niewolę zabrano. Ciągniono z pośpiechem do Eylau, gdzie się przekonano, iż nieprzyjaciel stanął po zatam miasłem.,

Pięćdziesiąt osmy dziennik wielkiej armii Francuzkiej. W Preussisch-Eylau d. 9 Lutego.

Bitwa pod Eylau.

O cwierc mli od miaszczka Preussisch-Eylau znowdnie się mały wzgórek, który brojni wejścia na równinę. Marszałek Soult wystąpił 46 i 18 regimenta piechoty liniowej, którym opanowania tego wzgórk. Oparto trzy regimenta nieprzyjacielskie, które się tam znajdowały, lecz w tej samej chwili kolonna jazdy nieprzyjacielskiej wpadła na lewe skrzydło 18go regimentu, i ieden z tych batalionów

zupelnie zmieszala; co spostrzegszy dragoni dywizyi Jenerala Kleina, uderzyli na jazde nieprzyjacielska, odparli ja i wszystko naprawili; scigano nieprzyjaciela, i woyska potykaly sie w sinem miescie Eylau. Postawil nieprzyjaciel kilka regimintow w kościele i na cmentarzu, gdzie zacięte odpor dawaly; lecz po morderczey z obydwuch stron bitwie, musily stamtad o godzinie 10 wieczorem ustapic. — Dywizya Jenerala Legrand rozlitala sie przed miastem, dywizya Jenerala St. Hilaire stanęła na prawem skrzydle, a korpus Marszałka Augereau na lewem. Korpus Marszałka Davoust ciagnal od poprzedzajacego dnia w celu odciecia Eylau i uderzenia na lewe skrzydło nieprzyjacielskie, ieziby Roslyanie stanowiska swoiego nie odniemil. Marszałek Ney szedł na otoczenie lewego skrzydła nieprzyjacielskiego. — Przeszła noc w tem stanie obydwuch woysk; o swiecie uderzył nieprzyjaciel, i strzelal mocno z dział do miasta Eylau i dywizyi Jenerala St. Hilaire. Stamtad Cesarz Junc w kościele, ktorego nieprzyjaciel poprzedzajacego dnia tak bardzo bronil; i z kazal oraz terze M. Naracha, azeby korpus Marszałka Augereau posunal sie naprzod, i azeby 40 dzial gwardyi na wzgorki zaprowadzono. Z obydwuch stron zaczęto sie straszne strzelanie z dział. Woysko Rosyyskie podzielone na kolomny, bylo tylko opót wystrzalu z dział odlegle, i kazda kula ubiala mu wiele ludzi. Niechcąc nieprzyjaciel ponosic dluzey takiey klęski, uczynil obrót nabyw celu odciecia lewego naszego skrzydła; lecz w tey chwili strzeley Marszałka Davoust zaszli z tyłu woysku nieprzyjacielskiemu. Korpus Marszałka Augereau uszykowal sie takze w kolomny. Konczem uderzenia na srodek nieprzyjaciela, i wstrzymania go, azeby z cala swoja sila nie ruszył przeciw korpusowi Marszałka Davoust.

Dywizya Jenerala St. Hilaire ciagnęła ku prawemu skrzydlowi, gdyz trzeba sie bylo potaczyc z Marszałkiem Davoust. Zaledwie korpus Marszałka Augereau i dywizya Jenerala St. Hilaire stanęły w szyku, zaczął padać tak gesty śnieg, iż odwa kroki nikogo rozpoznanie mozna bylo. — Dla tey ciemności utracony był punkt dyrekcyi, i kolomny, które sie z nado w lewą stronę posunęły, były w niekieru niepewności. Ta smutna ciemność trwała półtorey godziny. — Gdy sie na koniec wypogodzilo, Wielki Xzę Bergski na czelo jazdy, wsparty dywizyą Jenerala St. Hilaire, od Marszałka Bessieres, który dowodzil gwardyą, odmienil stanowisko, i uderzył na woysko nieprzyjacielskie; tym sposobem uczynil bardzo śmiały obrót, który w stane, w jakim sie kolomny nasze znajdowały, koniecznie był potrzebnym, i przyniosł bardzo wielki zaszczyt iazdzie. Odparł jazde nieprzyjacielską, która temu obrotowi przeszkadzac chciala. Nastapila straszna rześ. Przetamano dwie linie piechoty Roslyyskiej; trzecia zaś dla tego sie tylko opierac mogła, że z tyłu do lasu przytykala. Szwadrony gwardyi przerznięły sie dwa razy przez cale woysko nieprzyjacielskie. Swietna ta i niesłychana bitwa, w której przeszło 20,000 piechoty odparto, i do opuszczenia dział przymuszono, byłaby zupełne zwycięztwo rostrzygnęła, gdyby temu las i położenie miejsca nie przeszkadzily. Jenerał dywizyi Hautpoult zostal raniony karczew. Jenerał Dalhmann dowodzca strzelcow z gwardyi poległ chwalebnie wraz z znaczną liczbą nieustraszonych żołnierzy swoich. Lecz obok 100 dragonow, kiryslerow lub żołnierzy od gwardyi zabitych na poboiowisku, leży przeszło 1000 trupow nieprzyjacielskich, którzy z rąk ich zgineli. — Tymczasem korpus Marszałka Davoust zaszedł nieprzyjacielo-

wi z tyłu; śnieg, który w tym dniu często zaciemniał powietrze, wstrzymał drogę i zebrał się kolonn. Poniosł nieprzyjaciel niezmierną stratę, lecz i nasza jest znaczną. Trzy sta dział z obydwóch stron roznosiło śmierć i zniszczenie przez 12 godzin. Zwycięstwo przez długi czas wątpliwe, przechyliło się nakoniec na stronę naszą, gdy Marszałek Davoust wszedł na równinę i wypędził nieprzyjaciela, który pokusiwszy się nadaremnie o odzyskanie utraconego swojego stanowiska, narzucił się cofnął. W tej samej chwili korpus Marszałka Ney ruszył przez Aldorff przeciw lewemu skrzydłowi nieprzyjacielskiemu, i ścigał resztę kolony Pruskiej, która z bitwy pod Denpen umknęła, a nadwieczorem stanął we wsi Sch noditten; tym sposobem korpusy Marszałków Ney i Davoust tak obskoczyły nieprzyjaciela, iż się lękał, ażeby tylna jego straż nieponiosła szkody. Postanowił więc o godzinie 8 wieczorem odzyskać wieś Sch noditten. Kilka batalionów Rossyjskich, które jeszcze nie były w bitwie, ruszyły przeciw wspomnioney wsi; lecz 6sły regiment lekkiej piechoty, pozwoiliwszy się im zbliżyć, odpędził ich i zniósł zupełnie. Nazajutrz ścigano nieprzyjaciela aż do rzeki Frischling; cofnął się on za Pregel, zostawiwszy 16 dział i rannych na pobojuwisku; oprócz tego, leżeli ranni w domach po wsiach, które dy upiekał. Kula karabinowa raniła Marszałka Augereau. Jenerałowie Desjardins, Heudelet i Locher zostali także rannemi. Jenerał Corbineau, Pułkownik Lacuée 63go regimentu, i Pułkownik Lemarois 43go regimentu zginęli od kul karabinowych. Pułkownik Bourbier 112o regimentu dragonii umarł z ran odniesionych. Wszyscy ci ludzie ponieśli śmierć chwalebną. Strata nasza składa się z 1,900 zabitych, a z 5,700 rannych, pomiędzy którymi jest może blisko 1000 ciężko rannych i do służ-

by niezdatnych. ...Dnia tego poshowano wszystkich trupów, i narachowano 7,000 zabitych Rossyanów. Nie powiodła się więc ta zaczepna wyprawa nieprzyjacielowi, który ciągnął ku Toruniowi, w celu odcięcia lewego skrzydła wielkiego wojska. Blisko 15,000 jeńców, dwanaście chorągwi i czterdzieści pięć dział są świadectwem zwycięstwem, które zajęte krwią tyłu walecznych żołnierzy zbyt drogo okupić musiano. — Małe przeszkody czasowe, które w każdym innym razie byłyby bagatelami, przeszkodziły znacznie kombinacyom Jenerałów Francuzkich. Gwardya konna sama się przewyższyła; wyraz ten wiele znaczy; gwardya piesza stała cały dzień na straszym ogniu kartaczowym, ani razu niewystrzeliwszy, i żadnego poruszenia nieuczyniwszy. Wypadek nie był taki, jakoby mógł być. Ranienie Marszałka Augereau było nieprzyjemnym trafunkiem, gdyż korpus jego, wśród najcięższej bitwy, nie miał naczelnika, któryby mógł mu być przywozić. Opis tendancie powszechne wyobrażenie o bitwie. Czyny te przynoszą sławę żołnierzom Francuzkim, i główny sztab trudni się ich zbieraniem. Wystrzelano znaczną ilość kul dworków działowych a jeszcze większą ładunków karabinowych. Nie znalazł się orzel jednego batalionu 18go regimentu, i dostał się zapewne w ręce nieprzyjacielskie; nie można jednak nie w tej mierze wyrzucić regimentowi, co z względu na niego, jakim się znajdował, wypadkom wojennym przypisać należy. Jednakże Cesarz da mu drugiego orła, gdy tenże batalion odbierze jaką chorągiew nieprzyjacielowi. — Wyprawa więc nieprzyjaciela skończyła się na tem, iż został pobitym i o 100 mil (Francuzkich) od Wisły zapędzonym. Wojsko Francuzkie powroci teraz na stanowisko swoje i zaimieże zimowe.,,

GAZETY KRAKOWSKIEJ.

W ŚRODĘ DNIA 18. MARCA 1807.

Z Paryża d. 21 Lutego.

Bourlier biskup Evreux obrany onegdaj został na posiedzeniu senatu członkiem ciała prawodawczego.

W Genui znajdował się dawniej talerz z mienianego szmaragu, na którym był wyrobiony baryłek wielkanocny. Znany ten talerz pod nazwiskiem *il sacro Catine*, dostał się do Genui w czasie krucyat, a stamtąd przewieziony został do Paryża. Teraz zastanówiono się nad mienianym tym szmaragiem, i dostrzeżono, że to tylko jest pięknie farbowane szkło.

Na mocy wyroku Cesarzskiego nikt z skazanych na katy sromotne po wysiedzeniu swego czasu, nie może bez wyraźnego pozwolenia policji mieszkac w Paryżu, Wersalu, Fontanebleau i innych miejscach, gdzie znajdują się pałace Cesarzskie.

P. Didelot, dawniej prefekt pałacu Cesarzskiego, mianowany jest pełnomocnym ministrem Cesarza Jmc przy dworze Kopenhagskim.

P. Bouche czynił d. 16 t. m. w ogrodzie botanicznym przy licznych widzach doświadczenia względem użycia elektryczności do artylerji. Zmianst działo postawionem Fizyk około

100 rac na patykach i te drotem połączył. Za wyskoczeniem iskry elektryczney wszystkie te race razem wystrzeliły. Mowią, iż zamiarem P. Bouche jest ochronic artylerzystow przeciw nieprzyjacielskiemu ogniw; lecz pojąc niemożna jakim sposobem on ich chce ochronic, gdyż zawsze muszą ładowac armaty, a tems mem są na nieprzyjacielski ogień wystawieni; nadto zaprowadzanie machiny elektryczney na batterye byłoby dosyć niedogodne.

Z Królewcą d. 4. Marca.

Roslyjska armia stoi do tej chwili na prawym brzegu rzeki Passarg, a główna kwatery naczelnego iey Jenerała Barona Benigs na znajduie się w Heilsbergu. Pruskie wojska znajduie się zaowna połączone; stoja na prawym skrzydle armii, a główna kwatery Jenerała Lestocq znajduie się w Peterswaldé.

W Braunsbergu i w okolicach tego miasta złączył się korpus Bernadotta z częścią korpusu Lefebvra. Nowa część miasta Braunsberga Einsiedler krug i lasek przed tem miastem będący są przez nieprzyjaciela zajęte, a polna straż i pikiety stoja w tej okolicy obu armij naprzeciwko siebie. Jenerał Diericke osadził

wielki gościnnie, a główna jego kwatery znajduje się w H. iligenbeil.

Z Florencyi d. 20. Lutego.

Wesoray przybył tu przez Wenecyę Margrabia Lucchesini, minister Pruski. Jedzie do swej oyczyzny do Łuki, w celu dokończenia tam spokojnie reszty życia.

Z Memlu d. 8. Lutego.

Król Jmć Pruski znajduje się tu z całym swoim dworem.

Jenerał major Pfuhl wszedł w służbę Rosyjską.

Xzę Bagracyon dowodzi przednią strażą armii Rosyjskiej.

Do dworu Kopenhagskiego mianowany jest postem Pruskim P. Cäsar.

Z Filadelfii d. 6. Stycznia.

Jenerał Miranda wszedł w służbę Angielską i dowodzić będzie jedną wyprawą przeciw południowej Ameryce Hiszpańskiej przeznaczoną

Z Sztokholm d. 17. Lutego.

Królewsko Pruski Jenerał porucznik Wining, Adjutant S hr, Porucznikowie Schmidt, Lepell, Spitznas i Goldeshow przybyli iadąc z Kopenhagi do Karlsham, dla udania się do krajów Pruskich.

Z Schonon d. 20. Lutego.

Podług doniesień z Stralsundu, zrobił Jenerał porucznik Arnfeldt d. 12 wycieczkę. W żywej utarczce, którą Szwedzi z odwagą stoczyli, utracili jednego buzara w zabitych, 4 w ranionych i 4 konie: w ranionych od strzelców 2 officerow, 1 podofficera, 1 podchorążego, 2 kaprałow, z których jeden na rany umarł, i 6 żołnierzy; od strzelców Skaraborskich 12 ludzi, od Südermanlandkich 7, a od Uplandskich 1 człowieka. Tegoż dnia Kapitan Dorich dawał przez dwie godziny z drugiej dywizyi armii armowanych szalup do nieprzyjacielskich

battery ognia; ale jeden tylko artylerzysta był raniony.

Z Hamburga d. 24. Lutego.

Kapitan Dovillers, adjutant i szwagier Jenerała Michaud, przybył tu z Prus wschodnich, gdzie znajdował się w bitwie pod Preussisch-Eylau.

Donoszą z Malmoe, że P. Stratton, nowy ambasador Angielski przy Królu Jmci Szwedzkim, miał d. 15 wilepną audyencyę u Monarchy, a P. Pierrepoint, bywający ambasador tegoż dworu, d. 12 pożegnał.

C E N A   Z B O Ż

Na targu w Krakowie d. 16 i 17 Marca 1807.

Korzec Pszenicy	- - -	zl. pol.	48 do 53.
— Zyta	- - -	—	40 — 45.
— Jęczmienia	- - -	—	22 — 23.
— Owsa	- - -	—	16 — 19.
— Grochu	- - -	—	36 — 46.
— Kalfy i aglaney	- - -	—	63 — 63.

W Wiedniu d. 5. Marca.

Meca wynosząca pół korca natzego:

— Pszenicy	- - -	zl. pol.	24 do 30.
— Zyta	- - -	—	20 — 25.
— Jęczmienia	- - -	—	16 — 19.
— Owsa	- - -	—	12 — 16.

Chleba, Mąki i Mięsa Taxy.

Na czas od 16 do 31 Marca 1807.

Dla Miasta Krakowa i jego Przedmieściow.

	<i>Waga.</i>	
	Funt	— Łót,
<i>Chleb.</i>		
Butki z piękney pszenicznej mąki za 1 kr.	—	— 7½.
Zytny chleb z naypiękniejszey mąki niemieckiego pieczywa za 3 kr.	—	— 26½.
za 6 kr.	1	— 21.
Zytny chleb z czystey mąki bez dodania jęczmienney mąki za 3 kr.	—	— 23.
za 6 kr.	1	— 25.
Przerabiany chleb za 3 kr.	1	— 12½.
za 6 kr.	2	— 25.
<i>Mąka i Kasza.</i>	Ryb. — kr.	
Nayprzedniejszew mąki pszenney miarka od 8 kwart: po	—	— 47.
Mąka na butki po	—	— 35.

Pośrednia mąka po	— — 17½.	<i>Mięso.</i>	
Zytina mąka z nayprzedniejszego gatunku po	— — 31.	Wołowego mięsa funt po	— — 7.
Jaglana kasza po	— — —	Cielęcего mięsa funt po	— — 7.
Tatarszana kasza po	— — —	Wieprzowego mięsa funt	— — 9.
Jęczmiena kasza	— — —	Stoniny	— — —
Częstochowska kasza	— — —	Baraniny	— — —
		Jagnięcego mięsa	— — 7.

D O N I E S I E N I A.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa niniejszemi do publiczney podaie wiadomości, iż różne rzeczy ruchome po niegdys Wawrzeńcu Erberze pozostate jako to, w srebrze, miedzi, cynie, fajansach, porcelanie, sukniach męzkich, pościeli, żelazie i innych domowych meblach na dniu 23 Marca r. b. poczynając, a następnie kontynuując od godziny 9 do 12 z rana, a od 3 do 6 po południu w kamienicy pod Nrm. 495 w rynku tutejszym stojącej sprzedane będą. — Wszyscy zatem chęć kupna mający na oznaczonym terminie i miejscu stawiać się mają.

*Gollmayer.
Kannamiller.
Kozłowski.*

*Z Rady Magistratu C. K. Miasta głównego Krakowa.
Dnia 6. Marca 1807.*

Morawski.

1) Podaje się niniejszym do wiadomości, iż z rozkazu Wysokiego C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego pod Nrem 17786 wypadłego, rzeczy różne ruchome, jako to: suknie, bielona, sprzęty domowe czyli meble po ś. p. W. Ignacym Spyteckim pozostate w dworku tegoż W. Spyteckiego własnym za nową bramą pod Nrem 249 stojącym dnia 23 Marca r. b. i następnych dni przez publiczną licytacyą sprzedane zostaną.

2) Z rozkazu Wysokiego Sądu Szlacheckiego Krak. pod Nrem 15974 wypadłego pozostate klienty to jest: pierścieni trzy, zegarkow 2, po ś. p. JW. Juc Xiedzu Kuzieranie Sotryku Krakowiku Kar. Krak. w tychże dniach i w tym samym miejscu przez publiczną licytacyą sprzedane zostaną.

3) Z rozkazu Wysokiego Sądu Szlacheckiego Krak. pod Nrem 1303 wypadłego przestate rzeczy ruchome, jako to: suknie, bielizna, porcelana, broń, i inne po W. Karolu Eder przez publiczną licytacyą dnia 26 Marca i pierwszych dni Kwietnia r. b. w tymże samym dworku sprzedane zostaną.

4) Z rozkazu Wysokiego Sądu Szlacheckiego Krak. pod Nrem 16266 wypadłego rzeczy po niegdys Hieronimie Maraczewskim pozostate w tychże samych dniach i miejscu przez publiczną licytacyą sprzedane zostaną.

5) Z rozkazu Wysokiego Sądu Szlacheckiego Krak. pod Nrem 16913 wypadłego, rzeczy po Kazimierzu Łazyńskim pozostate w tychże samych dniach i miejscu sprzedane zostaną. — Zyczący sobie co nabydź raczą na wzywż wyrażonych licytacyach w dworku W. Spyteckiego pod Nrem 249 za nową bramą w dniach 23, 24, 25, 26, i 31 Marca, tudzież pierwszych dni Kwietnia r. b. znaydowac sie.

Raczyński, Komornik Krakowski,

Na d. 16 Marca r. b. mieyski Ratusz w Słomnikach, który na dom szynkowny i zalez. dny użytym bydź może przez publiczną licytacyą warędę puszczoney będzie. Pierzym fici wynosi na jeden rok 86 ryń. 7 kr. Dzierżawa na dwa lata i 7½ miesiaca, to jest od 16 Marca r. b. aż do ostatniego Octobra 1809. Každy licytowania chęć mający ma się z 10 procentowym wadium zaopatrzyc. W Krakowie d. 20 Februarij 1807.

Dla osadzenia wakującego w mieście Habizu tamtejszego kassiera mieysca z pensya roczną 300 ryń złaczonego, ogłasza się konkurs na dzień 16 Marca 1807 z tym dodatkiem, iż kom. penci zyczący sobie tego mieysca w stanie złożenia kaucyi 400 ryń. bedacy przeby swe za. świadczeniami) umiejętności polskiego i niemieckiego języka, jako też atestatami moralności o-

patrzoue przed upłynieniem wspomnionego terminu do Urzędu Cyrkularnego w Stryju podawać mają. W Krakowie d. 8 Marca 1807.

Ponieważ wypisany na dzień 2 Oktobra r. z. dla osadzenia wakującego w Radomiu examinowanego Assessora miejsca z pensją roczną 300 ryń. złączonego konkurs bezskutecznie ukończony, powtórny więc w tej mierze konkurs na dzień ostatni Marca r. b. z tym dokładem wypisuje się, iż kompetenci życzący sobie tego miejsca dekrétami Eligibilitatis ex utraque linie i zaświadczeniem moralności opatrzeni prozby swe przed upłynieniem wspomnionego terminu do C. K. Cyrkularnego Urzędu Radomskiego podawać mają.

W Krakowie dnia 10. Marca 1807.

Dla osadzenia wakującego w Grzygowie syndyka miejsca z pensją roczną 400 ryń. złączonego wypisuje się konkurs na dzień 1 Kwietnia z tym dokładem, iż kompetenci dekrétami Eligibilitatis z linii polityczney i sądowniczey i innymi popierającymi zaświadczeniami opatrzeni prozby swe przed upłynieniem terminu do Nowo Sarsdeckiego Urzędu Cyrkularnego podawać mają. W Krakowie d. 10 Marca 1807.

O ukaraniu rzemieślników niniejszym uwiadomia się.

Na mocy najwyższego rozkazu i ślad wypadłego przewyższającego rozporządzenia ddo 22go Stycznia p. r. są w miesiącu Lutym niżej wyrażeni rzemieślnicy z strony C. K. Policyi Dyrekcyi ukarani:

- 1) Piekarz białego pieczywa dla niedoważającego pieczywa i miesięcznym aresztem, 4 dni z tychże o chlebie i wodzie.
- 2) Rzeźnik za sprzedanie cielęciny nadętej 8 dniowym aresztem, 3 dni z tychże o chlebie i wodzie.
- 3) Piekarka czarnego pieczywa, dla niedoważającego żytnego chleba 14 dniowym aresztem 4 dni z tychże o chlebie i wodzie.
- 4) Piekarka czarnego pieczywa dla niedoważającego żytnego chleba 3 dniowym aresztem, 2 dni z tych o chlebie i wodzie.
- 5) Piekarz czarnego pieczywa za sprzedanie wagi nie mającego żytnego chleba 14 dniowym aresztem, 4 dni z tychże o chlebie i wodzie.
- 6) Piekarz czarnego pieczywa za sprzedanie wagi niemającego żytnego chleba. 15 ryń. do miejskiego policyynego funduszu.
- 7) Piekarz białego pieczywa za sprzedanie kukiełek wagi niemających, 15 ryń. do miejskiego policyynego funduszu.
- 8) Piekarz białego pieczywa za sprzedanie butek wagi niemających, 15 ryń. do miejskiego policyynego funduszu.

W Krakowie dnia 9go Marca 1807.

Ponieważ wypisany na dzień 15 Stycznia r. b. konkurs względem osadzenia wakującego w Zatorze Syndyka miejsca z pensją roczną 300 ryń. złączonego bezskutecznie ukończony, przeto powtórnie w tej mierze konkurs, na dzień ostatniego Marca r. b. z tym dokładem ogłosza się, iż kompetenci życzący sobie tego miejsca prozby swe dekrétami Eligibilitatis ex utraque linia i zaświadczeniem moralności opatrzone przed upłynieniem wspomnionego terminu do Urzędu Myślenickiego podawać mają. W Krakowie d. 25 Lutego 1807.

Ex Parte C. R. Appellationum Tribunalis Gal. Occid. omnibus & singulis, quorum interest, notum redditur, nuncius Assessoris Criminalis in Cæs. Reg. Judicio Criminali Lublinski cum salario annuo 500 f. rh. vacans, ultra illud, pro quo sub d-to 19 Januarii a. c. 1807 Concursus publicatus fuit, esse, & ad illud Concursum apertum, atque terminum ad 30. nam Martii a. c. 1807 profixum existere, quomobrem omnibus ad hoc Munus Concurrere cupidis in cum bit. Petita legalibus Requisitis iussu neta C. R. Judicio criminali Lublinski in prefixo hoc Termino exhibere, quo se us porrectorum serius nulla ratio habebitur.

Schwerts.

*Ex Cons. C. R. Ap. Trib. Gal. Occid. Cracoviae die 12 Febr. 1807.
Wimberg. c. r. o. l. 40 m.*